

Nederland als vestigingsplaats voor vermogende particulieren

HNWI's en de 30%-regeling

mr. D. Nijkamp

Van oudsher is Zwitserland een land om naar uit te wijken voor vermogende particulieren. De laatste decennia is het Verenigd Koninkrijk ook zeer in trek. Maar Nederland heeft deze High Net Worth Individuals (HNWI's) ook zeer veel te bieden op fiscaal gebied. De 30%-regeling, een faciliteit in de loonbelastingfeer, biedt de mogelijkheid om – naast een onbelaste uitbetaling van 30% van het loon – als inwoner van Nederland een gedeeltelijke vrijstelling te claimen voor de belastingheffing in box 2 en box 3. Door de toepassing van de zgn. partiële buitenlandse belastingplicht, is Nederland absoluut het overwegen waard voor een vermogende particulier die op zoek is naar een fiscaal gunstige vestigingsplaats.

Hieronder zal ik eerst ingaan op de voordelen van de 30%-regeling. Vervolgens zullen de voorwaarden van de 30%-regeling en een korte vergelijking met fiscaal aantrekkelijke regimes in andere landen worden behandeld. Tot slot komen een stappenplan en het vergunningstraject aan de orde.

De 30%-regeling, voordelen

Het grote voordeel van de 30%-regeling voor vermogende particulieren die zich in Nederland vestigen, zit hem in de gedeeltelijke vrijstelling in box 2 en box 3. Deze werknemers kunnen kiezen voor de partiële buitenlandse belastingplicht¹, met als gevolg dat zij in box 1 belastingplichtig zijn voor hun wereldinkomen, maar in box 2 en box 3 als buitenlands belastingplichtigen worden aangemerkt. Dit komt er in feite op neer dat alleen inkomsten uit aandelen in een in Nederland gevestigde vennootschap of inkomsten uit in Nederland gelegen

onroerende zaken belast zijn². Alle andere inkomsten uit sparen en beleggen wereldwijd, zijn onbelast.

Dit voordeel van de beperkte belastingplicht kan nog verder worden uitgebreid door het vermogen in box 2 en 3 van de partner toe te rekenen aan degene die de 30%-regeling heeft. Immers, de regels voor toerekening van inkomsten tussen partners zijn gewoon van toepassing op ingekomen werknemers die werkzaam zijn onder de 30%-regeling³. Zo is het mogelijk een persoon met een relatief laag inkomen in Nederland te werk te stellen onder de 30%-regeling – uiteraard mits aan de minimum salariseis wordt voldaan – en de partner van deze persoon die miljoenen aan vermogen bezit gedurende acht jaar geen box 3 heffing te laten betalen. Deze personen zijn gerechtigd tot de voordelen van de Nederlandse belastingverdragen en kwalificeren als inwoner van Nederland onder artikel 4, eerste lid⁴. Ook is het onder voorwaarden op deze manier mogelijk als inwoner van

Nederland een aanmerkelijk belang in een buitenlandse vennootschap te vervreemden zonder box 2 heffing. Voor personen met de Amerikaanse nationaliteit (of zgn. green card houders) gelden afwijkende regels⁵.

Uiteraard is ook een voordeel van de regeling dat 30% van het loon belastingvrij kan worden uitbetaald. Slechts 70% van het salaris wordt gerekend tot het belastbare loon. Bij substantiële salarissen kan dit voordeel ook enorm oplopen. Ondanks dat er stemmen opgaan om een plafond in te stellen ter zake van de hoogte van de salarissen voor toepassing van de 30%-regeling⁶, is er geen bovengrens aan het salaris gesteld.

De 30%-regeling, voorwaarden

De voorwaarden om te voldoen aan de 30%-regeling zijn dat sprake moet zijn van een dienstbetrekking, waarbij de werknemer is geworven uit het buitenland door de Nederlandse werkgever, vanwege een specifieke deskundigheid die deze werknemer bezit⁷. Deze deskundigheid moet schaars zijn op de Nederlandse arbeidsmarkt. De regeling kan toepassing vinden gedurende een periode van 8 jaar. Perioden van eerder verblijf of eerdere tewerkstelling in Nederland, worden op deze 8 jaren in mindering gebracht. In 2012 is de 30%-regeling aangescherpt. Bepaald is dat werknemers die op een afstand van minder dan 150 km van de Nederlandse grens woonden voorafgaand aan de dienstbetrekking, geen recht hebben op de regeling⁸. Ook is in dat jaar een salariseis ingevoerd om op praktische wijze te toetsen of aan de specifieke deskundigheid

is voldaan. In 2015 moet het belastbare loon van een ingekomen werknemer minimaal € 36.705 bedragen⁹. Tot slot is de looptijd van de regeling in 2012 teruggebracht van tien naar acht jaar.

Beperking indien Nederlandse nationaliteit

De 30%-regeling kan ook van toepassing zijn voor personen met de Nederlandse nationaliteit. Echter, daarbij zal veelal de beperking dat een werknemer minimaal 25 jaar weg moet zijn uit Nederland roet in het eten gooien. Deze beperking van de looptijd houdt kort gezegd in dat alle perioden van verblijf of tewerkstelling in Nederland die minder dan 25 jaar voor de aanvang van de nieuwe dienstbetrekking in Nederland zijn geëindigd, in mindering worden gebracht op de looptijd van acht jaar¹⁰. Deze beperking geldt voor iedereen op wie de 30%-regeling van toepassing is, maar zal dus vooral een rol spelen bij Nederlanders. Als deze vermogende Nederlanders echter een buitenlandse echtgenoot hebben die in Nederland een inkomen kan verdienen van € 36.705, zouden ze door hun vermogen aan die echtgenoot toe te rekenen wel kunnen profiteren van de gedeeltelijke vrijstellingen in box 2 en box 3.

De fiscale regimes vergeleken

Zoals gezegd kent Zwitserland van oudsher een fiscaal gunstig regime als vestigingsplaats voor vermogende particulieren. Het stelsel voor belastingheffing van de zgn. 'non-domiciled resident' in het Verenigd Koninkrijk (VK) biedt eveneens substantiële voordelen.

1 artikel 2.6 Wet IB 2001 jo. artikel 11 Uitvoeringsbesluit inkomstenbelasting 2001

2 Of rechten die hier betrekking op hebben, dan wel rechten op aandelen in de winst van een onderneming waarvan de leiding in Nederland is gevestigd.

3 Zie ook het antwoord op vraag 1 in onderdeel 2 van het Besluit van 21 oktober 2005, nr. CPP2005/2378M.

4 In de op verzoek te verstrekken woonplaatsverklaring wordt echter nadrukkelijk vermeld dat slechts ter zake van het inkomen uit werk en woning (box 1) sprake is van onbeperkte binnenlandse belastingplicht (geclausuleerde woonplaatsverklaring).

5 O.b.v. artikel 4, eerste lid NL-VS belastingverdrag worden personen met de VS nationaliteit geacht inwoner van de VS te zijn.

6 Wetgevend overleg Belastingplan 2012 op 7 november 2011.

7 Artikel 10e e.v. Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965.

8 Gedurende 2/3 van de 24 maanden voorafgaand aan de dienstbetrekking moet de werknemer op meer dan 150 km van de grens hebben gewoond. Er worden thans diverse procedures over deze eis gevoerd. Door de Hoge Raad zijn op 9 augustus 2013 prejudiciële vragen gesteld aan het Europese Hof van Justitie. De Europese Commissie heeft in maart 2014 aangege-

ven dat de voorwaarde niet proportioneel is en in strijd met het vrije verkeer van personen. Het is wachten op een oordeel van het HvJ.

9 Het belastbare loon moet in 2015 op jaarbasis meer dan € 36.705 bedragen. Er dient dus een salaris overeengekomen te worden van minimaal € 52.435, waarvan 30% belastingvrij wordt uitbetaald. Er gelden uitzonderingen voor promovendi en jongeren met een Mastertitel.

10 met uitzondering van jaarlijks 20 werkdagen en jaarlijks 6 weken (+ eenmalig 3 aaneengesloten maanden) familiebezoek of vakantie o.b.v. artikel 10ef, derde en vierde lid Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965.

Nederland kan qua fiscaal vestigingsklimaat concurreren met het VK en Zwitserland

De Pauschal regeling in Zwitserland

In Zwitserland geldt voor personen die zich aldaar willen vestigen onder voorwaarden de Pauschal regeling (ofwel 'lumpsum heffing'). Deze regeling houdt een vrijstelling in van belastingheffing over alle buitenlandse inkomsten, onder voorwaarde dat een forfaitair bedrag aan inkomstenbelasting wordt betaald. Dit forfaitaire bedrag is gebaseerd op de waarde van de woning. De exacte regeling hangt af van het desbetreffende kanton. Groot verschil met de Nederlandse regeling is dat onder deze regeling geen betaalde activiteiten mogen worden verricht.

In Zwitserland is de Pauschal regeling steeds moeilijker te krijgen en in sommige kantons is deze zelfs afgeschaft. De regeling lag zwaar onder vuur en op 30 november 2014 was er een referendum voor nodig om te bepalen dat de regeling mag blijven. De uitkomst van dit referendum is dat nu per 1 januari 2016 per kanton dient te worden vastgesteld welk forfaitair bedrag minimaal geheven wordt, de belastingheffing gaat 7 maal de huurwaarde van de Zwitserse woning bedragen (i.p.v. 5 maal) en de basis voor het lumpsum bedrag mag niet lager zijn dan CHF 400.000 op federaal niveau.

De Non-domiciled resident regeling in het VK

In het Verenigd Koninkrijk geldt onder de non-domiciled resident regeling, dat 'overseas income' niet belast is, zolang het niet naar het VK wordt overgemaakt. Non-domiciled residents zijn kort gezegd inwoners van het VK die daar niet geboren zijn. Ook Nederland kon onder omstandigheden niet heffen over de buiten het VK verdiende inkomsten die niet naar dat land waren overgemaakt onder het oude belastingverdrag Nederland-VK uit 1980. Inmiddels is dit lek gedicht onder het nieuwe verdrag Nederland – VK uit 2008¹¹, maar feit blijft dat het vestigen in het Verenigd Koninkrijk door deze regeling zeer aantrekkelijk te noemen is. Vermogende particulieren trekken veelal naar Londen.

Ook dit regime in het VK is de laatste jaren aangescherpt. De non-dom regeling is verminderd naar 7 jaren. Na die 7 jaren moet een vast bedrag van GBP 30.000 per jaar betaald worden. Ook zijn de 'remittance' regels strenger geworden, de regels voor het overmaken van de inkomsten naar het VK. Men wordt hierdoor eerder geacht te be-

schikken over de in het buitenland verdiende inkomsten. Doordat de regimes in Zwitserland en het VK aanmerkelijk zijn aangescherpt, komt Nederland als vestigingsland in beeld. Dit geldt dus voor personen die niet de Nederlandse nationaliteit hebben (tenzij deze Nederlanders hier al heel lang weg zijn of een echtgenoot hebben die in Nederland minimaal € 36.705 kan verdienen). Wat ook mogelijk is, is een combinatie met Zwitserland of het VK als woonland. Groot voordeel ten opzichte van Zwitserland, is dat in Nederland gedurende de 8 jaren van de 30%-regeling helemaal geen belastingheffing verschul-

30%-regeling biedt
grote voordelen als partner
vermogend is

digd is over het buitenlandse inkomen in box 2 en box 3. Net als in het VK gedurende de eerste 7 jaren. Een periode in Nederland woonachtig zijn onder de 30%-regeling kan dus uitkomst bieden, bijvoorbeeld nadat 7 jaren in het VK is verbleven, of andersom.

Volgorde van de stappen

Alvorens zich in Nederland te vestigen dient een HNWI er zeker van te zijn dat zodra hij of zij hier komt wonen er sprake is van een dienstbetrekking bij een Nederlandse werkgever. Deze kan niet achteraf opgezet worden. Als sprake is van een belastbaar loon van meer dan € 36.705 voor 2015 zal voldaan zijn aan de eis van specifieke deskundigheid. De dienstbetrekking kan worden aangegaan bij een eigen BV, welke hiervoor in feite speciaal kan worden opgericht.

Vervolgens dient de 30%-regeling te worden aangevraagd bij de Belastingdienst op gezamenlijk verzoek¹² van de BV als werkgever en (de partner van) de vermogende particulier als werknemer. Er geldt eventueel

¹¹ effectief in werking m.i.v. 25 december 2010.

¹² Artikel 10ea, eerste lid Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965.

terugwerkende kracht van maximaal vier maanden. Indien men eerst naar Nederland komt en later probeert de 30%-regeling aan te vragen, al dan niet bij een eigen BV, zal deze geweigerd worden. De planning en volgorde van de stappen luisteren dus nauw. Cruciaal is dat de arbeidsovereenkomst tot stand komt terwijl men nog niet in Nederland woont.

Van belang is overigens dat tussen twee opeenvolgende dienstbetrekkingen onder de 30%-regeling nooit meer dan drie maanden mogen zitten om de regeling te kunnen voortzetten. Freelancen is voor de toepassing van de 30%-regeling veelal funest, tenzij voor 'opting in'¹³ wordt gekozen.

Werk- en verblijfsvergunningen indien van buiten de EU

Naast het fiscale traject dient rekening te worden gehouden met het vergunningentraject. Voor personen die van buiten de EU komen geldt dat een verblijfs- en werkvergunning zal moeten worden aangevraagd bij het IND indien zij zich vestigen in Nederland of hier komen werken. Een traject dat vrijwel parallel loopt aan de 30%-regeling is de kennismigrantenregeling, ook wel het Highly Skilled Migrant programma genoemd¹⁴.

Verblijfsvergunning 'te koop': investeer € 1,25 M

Op 1 oktober 2013 is een nieuwe regel geïntroduceerd door Staatssecretaris Teeven van Justitie en Veiligheid. Bij een investering van minimaal € 1,25M in het Nederlandse bedrijfsleven, kan een tijdelijke verblijfsvergunning verkregen worden. Deze maatregel was bedoeld om bijvoorbeeld IT bedrijven te lokken en meerdere werknemers hier te werk te stellen. De regeling heeft echter niet het gewenste effect gehad. Volgens recente berichten heeft slechts één persoon een aanvraag ingediend om van deze regeling gebruik te kunnen maken en die bleek niet te beschikken over de vereiste documenten. Thans wordt ervoor gepleit ook een investering in Nederlands onroerend goed of het creëren van werkgelegenheid te laten kwalificeren voor de tijdelijke verblijfsvergunning. Vooral rijke Russen en Chinezen hebben interesse getoond voor deze maatregel en in Cyprus en Malta, waar vergelijkbare systemen zijn ingevoerd, blijken er al vele verblijfsvergunningen verstrekt te zijn op deze manier.

Dit zijn permanente verblijfsvergunningen, waardoor de poorten naar Europa openstaan. Er is behoorlijk wat verzet tegen deze faciliteiten.

Om een verblijfsvergunning in Nederland te verkrijgen is het veel makkelijker en goedkoper om gebruik te maken van de genoemde kennismigrantenregeling, waarvoor een salariseis geldt van € 54.289. (2015).

Kiezen voor Nederland

Natuurlijk zijn er buiten de fiscale redenen ook niet-fiscale redenen voor vermogende particulieren om zich in Nederland te vestigen.

Niet-fiscale redenen om voor Nederland te kiezen

Nederland wordt nog steeds gezien als de 'gateway to Europe'. Amsterdam, dat dichtbij de luchthaven Schiphol ligt, heeft een enorme aantrekkingskracht. Uit een recent onderzoek is gebleken dat Amsterdam de op 3 na meest concurrerende stad ter wereld is¹⁵. En dan zijn er nog de goede infrastructuur, betrouwbare economie en relatief hoog opgeleide beroepsbevolking die goed Engels spreekt.

Een vergelijking van het vestigingsklimaat

Voor wat betreft het gewone klimaat zijn Zwitserland, het VK en Nederland vergelijkbaar, zij het dat Nederland natuurlijk minder sneeuw heeft dan Zwitserland (skiën kan hier niet!) en het in Amsterdam minder regent dan in Londen.

Ook voor wat betreft het fiscale klimaat zijn deze landen dus vergelijkbaar. Het vestigen in Nederland door HNWI's: daar is zeker wat voor te zeggen.

Diane Nijkamp is Estate Planner en fiscalist bij Monterey Tax - Private Clients. Zij is lid van het Register Estate Planners

¹³ De opdrachtnemer en opdrachtgever kiezen er samen voor om de arbeidsverhouding als fictieve dienstbetrekking aan te merken ('Opting in' Verklaring Loonheffingen).

¹⁴ Let op dat voor een nieuw opgerichte BV aanvullende eisen gelden alvorens deze werkgever kwalificeert als kennismigrantenorganisatie en een werkvergunning kan worden verkregen.

¹⁵ Onderzoek PwC 12 december 2014.